

שלילת האפשרות של הנישום לחזרה מאישור מקדמי (רולינג) עליו חתם עם רשויות המס

עמ"ה 1237/01 אהוד אלוני נ' פ"ש כפר סבא

העובדות:

המערער היה בעל מניות ומנכ"ל בחברת טלגייט, שאותה ייסד כחברה פרטית. לימים החליט המערער ביחד עם בעלי המניות האחרים בחברה למכור את אחזקותיהם בטלגייט לחברת טריון העולמית. העסקה בוצעה בדרך של החלפת מניות, לפיה קיבל המערער מניות בטריון חלף אחזקותיו בטלגייט. העסקה בוצעה טרם חקיקתו של סעיף 104ח לפקודה, ועל כן פנה המערער יחד עם בעלי המניות האחרים בטלגייט לרשויות המס לשם דחיית תשלום המס בגין העסקה למועד מאוחר יותר.

בהתאם להסדר, הגיש המערער דו"ח שנתי לרשויות המס, ללא דיווח על הכנסה באותהשנה בגין החלפת המניות. מספר חודשים לאחר מכן (לאחר שעלו מחירי מניות טריון), הגיש המערער דו"ח מתקן, הנסוג מההסכמה שהושגה עם רשויות המס, ודיווח על העסקה לפי מועד התרחשותה, כקבוע בפקודה.

הסוגיה:

האם רשאי נישום שנקשר בהסדר מס (רולינג) לפי בקשתו, להתחרט, ולדרוש כי ימוסה בצורה שונה (על פי החוק, ולא על פי ההסדר), לאחר שהסתבר לו בדיעבד כי ההסדר אינו כדאי לו מבחינת מס?

נפסק:

- הטענה לפיה, לנישום קיימת זכות לקבל רולינג שניתן על ידי הנציבות או לדחותו, לפי רצונו וצרכיו, נכונה בעיקרון.
- עם זאת, יש להבחין בין רולינג כפשוטו, קרי, הודעת רשות המס לגבי האופן בו מיושם החוק על מערכת עובדות נתונה (אשר ממנו רשאי נישום לסגת משיקולי כדאיות בטרם החל ביישום), לבין הסדר מס שהושג ובוצע, בעקבות משא ומתן בין רשות המס לבין הנישום. לגבי האחרון, יש לבחון האם נוצר הסכם מחייב על פי חוק החוזים.
- לאחר בחינת העובדות, הגיעה השופטת למסקנה, כי על פי דיני החוזים נוצר בין הצדדים חוזה מחייב אשר יושם בפועל (המערער הגיש דו"ח שנתי על פי ההסכם, ופעל על פי ההסכם עד לרגע בו גילה כי הוא כבר אינו כדאי לו). בנסיבות אלה, מהווה הדו"ח המתקן נסיגה מן ההסכם שאין לאפשרה.
- אין לקבל טענה לפיה נישום יכול לטלטל את רשויות המס, לעתור להסכמה בנושא דיווחים ואף ליישם בהסכם ולאחר מכך להפוך את הקערה על פיה כאילו בנושא טכני עסקי.
- יש לציין, כי המחויבות להסכם חלה על שני הצדדים, כלומר, במקרה בו היה פקיד השומה, לכאורה, "מפסיד" מההסכם, לא היה אף הוא רשאי לסגת ממנו, בייחוד לאחר יישומו של ההסכם בשטח.

הערה: האישור המקדמי שניתן למערער הוצא לפני חקיקתו של סעיף 104ח לפקודה.

פסק הדין ניתן ביום 20.9.04

לצפיה מלאה בפסק הדין לחץ כאן